

Jak požádat o důchod?

Vysvětlíme, kde a jak můžete požádat o důchod, jak dlouho trvá řízení o důchodu, co dělat, když úřad nerozhodne včas nebo když s rozhodnutím nesouhlasíte.

Řízení o důchodech upravuje [zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení](#) (zákon č. 582/1991 Sb.) a [správní řád](#) (zákon č. 500/2004 Sb.). Najdete je třeba na www.zakonyprolidi.cz.

Letáky ombudsmana jsou na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).



Kde mohu požádat o důchod a kdo o něm rozhodne?

Musíte **zajít na okresní správu sociálního zabezpečení** (v Praze na Pražskou správu sociálního zabezpečení a v Brně na Městskou správu sociálního zabezpečení) podle svého trvalého bydliště.

Tam s Vámi sepíše žádost na předepsaném formuláři.

O důchodu **rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení** (dále jen „ČSSZ“).



Kdy mohu požádat o důchod?

O důchod můžete požádat kdykoliv po splnění podmínek pro jeho přiznání, a to i zpětně, ale dostanete ho nanejvýš za **5 let zpátky** (a jen od splnění podmínek).

O **starobní důchod** můžete požádat i před splněním podmínek, ale **nejdříve 4 měsíce přede dnem, od něhož chcete důchod dostávat**.



Které doklady si mám vzít s sebou?

Vezměte si

- **doklad totožnosti** (občanský průkaz, cestovní pas či povolení k pobytu),
- doklady **o době studia** (učení), i nedokončeného [výuční list; vysvědčení z jednotlivých ročníků a maturitní vysvědčení; výkaz o studiu (index), vysvědčení o státní závěrečné zkoušce, diplom],
- potvrzení školy **o délce studia** (nezáleží na stupni vzdělání, ale na délce studia),
- doklady **o době vojenské služby** (vojenská knížka, potvrzení Správního archivu Armády České republiky),
- doklady prokazující **výchovu dětí nebo péči o děti** [rodné listy dětí nebo výpisy z matriky narození, nebo jiné doklady o svěřeni dítěte do péče (např. rozsudek o osvojení nebo svěřeni dítěte do péče)], pokud se tyto informace nedají ověřit v evidenci obyvatel,
- doklady **o dobách pojištění nebo náhradních dobách** (např. evidence na úřadu práce nebo péče o člověka závislého na péči), které nejsou ve Vašem informativním osobním listu důchodového pojištění nebo o nichž víte, že by je ČSSZ nemusela mít v evidenci.

Pokud budete chtít **důchod posílat na účet** v bance, vezměte si také vyplněný a bankou potvrzený tiskopis [Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet v České republice – majitel účtu](#) nebo [Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet manžela \(manželky\) v České republice](#).



Co když kvůli svému zdraví nemohu jít na úřad podat žádost?

Žádost za Vás může podat

- **někdo z rodiny** – musí mít Váš souhlas a potvrzení Vašeho lékaře o tom, že Vám zdravotní stav neumožňuje podat osobně žádost o důchod nebo
- **zmocněnec** – kdokoliv, komu dáte plnou moc (nemusí být ověřená).



Plnou moc můžete dát jen k podání žádosti o důchod nebo k zastupování v celém řízení o důchodu. Pokud ji dáte pro celé řízení, přijde zmocněnci i rozhodnutí o důchodu. Kdybyste s rozhodnutím nesouhlasili, mohl by pak za Vás podat námitky.



Co když se mnou odmítnou sepsat žádost o důchod?

Zaměstnanci okresní správy sociálního zabezpečení s Vámi **vždy musejí sepsat žádost o důchod**. I kdyby si mysleli, že na důchod nemáte právo, protože nesplňujete zákonem určené podmínky nebo nemáte všechny doklady.

Kdyby žádost odmítli sepsat, hned požádejte o přivolání vedoucí/ho a trvejte na sepsání protokolu o tom, že odmítli sepsat žádost, nebo do protokolu podejte stížnost. (Kdyby snad odmítli sepsat protokol, napište stížnost sami a dejte ji na podatelnu.)

Pokud to nepomůže, napište ombudsmanovi. Přiložte kopii (fotku) protokolu nebo stížnosti a odpovědi na ni.



Jak probíhá řízení o důchodu?

Podáte žádost na okresní správě sociálního zabezpečení.

ČSSZ zjišťuje, jestli splňujete podmínky, aby Vám mohla důchod přiznat.

- Může prověřovat některé skutečnosti (např. doby pojištění)
- V případě invalidního důchodu bude posuzovat Váš zdravotní stav (může Vás pozvat k osobní návštěvě.)

ČSSZ vydá rozhodnutí o důchodu.



Jak dlouho řízení trvá?

90 dnů a více	Délku řízení určuje zákon.
	ČSSZ má rozhodnout do 90 dnů od podání žádosti. K tomu může připočít
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dobu potřebnou k došetřování rozhodných skutečností (např. u zaměstnavatele, úřadu či jiného státu) nebo ▪ dobu, kterou Vám ČSSZ určila k odstranění vad žádosti nebo jiného podání.



Co mohu dělat, když ČSSZ o žádosti ve lhůtě nerozhodla?

Požádejte Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby přijalo **opatření proti nečinnosti ČSSZ**. Můžete využít formulář [Opatření proti nečinnosti úřadu](#) na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#) (→ [Formuláře](#)).

Pokud to nepomůže, napište ombudsmanovi. Přiložte kopii žádosti a odpovědi.



Nesouhlasím s rozhodnutím ČSSZ o důchodu, co mám dělat?

Můžete **podat námitky do 30 dnů od doručení rozhodnutí** o důchodu. Námitky se podávají u ČSSZ, ale můžete je podat i u okresní správy sociálního zabezpečení.

ČSSZ o námitkách **rozhodne do 30 dnů**, ve zvlášť složitých případech do 60 dnů ode dne doručení námitek. V případě invalidního důchodu se lhůta prodlužuje o dalších 60 dnů na posouzení zdravotního stavu. Lhůta se také prodlužuje o dobu potřebnou k došetření rozhodných skutečností (např. nedoložené doby zaměstnání).



Podávám námitky. Na co nesmím zapomenout?

V námitkách uveďte

- proti kterému rozhodnutí podáváte námitku – napište číslo jednací (většinou Vaše rodné číslo),
- ČSSZ jako úřad, s jehož rozhodnutím nesouhlasíte,
- s čím konkrétně nesouhlasíte, v čem podle Vás rozhodnutí odporuje právním předpisům nebo proč považujete za nesprávné rozhodnutí nebo řízení, které mu předcházelo,
- své jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu nebo jinou adresu pro doručování a podepište se.



Nesouhlasím ani s rozhodnutím o námitkách. Co mohu dělat?



Můžete podat správní žalobu ke krajskému soudu, v jehož obvodu bydlíte, a to nejpozději **do dvou měsíců** od doručení rozhodnutí o námitkách. Soudní poplatek se neplatí.

Více v letáku [Soudní ochrana proti správním orgánům](#).



Můžete napsat ombudsmanovi. Ombudsman na rozdíl od soudů nebo ministra/ministryně nemůže zrušit rozhodnutí ČSSZ. Pokud zjistí chybu, požádá o nápravu přímo ČSSZ nebo Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Více v letáku [Ombudsman](#).



Mohu podat další žádost o důchod?

Ano, pokud se Vaše situace změní, můžete podat další žádost. Třeba když se zhorší Váš zdravotní stav (po nepřiznání invalidního důchodu), když se najdou důkazy o dříve získané době pojištění nebo když získáte novou dobu pojištění.